

[Justitsministeren.]

burde i øvrigt heller aldrig tages for gode Varer, naar det drejer sig om Landets Justitsminister, som maa vide, hvad han gør. Naturligvis var Sagen og dens forskellige Sider drøftet af mig med Rigsadvokaten og med ledende Embedsmænd i Justitsministeriet som altid, og naturligvis vidste jeg, ja, jeg vidste det endog fra 3 tidligere Sager i Løbet af de 12—13 Aar, jeg har været Minister, hvad en ekstraordinær Indgriben koster, hvad det koster at træde op i en Sag, hvor Lidenskaberne er pisket op. Jeg ved godt, at det gaar paa Nerverne løs, jeg ved, at man maa finde sig i alt fra den tarveligste personlige Mistænkeliggørelse til de gemeneste anonyme Truselsbreve. — Hvorfor er for Resten altid anonymt Brevskriveri gement, naar anonymt Avisskriveri altid er all right? — Men jeg ved ogsaa, at man har Pligt til at gaa igennem det, hvor modbydeligt det end kan være, hvis man vel at mærke ved, at man før eller senere maa sejre, fordi det reelle og det formelle Grundlag er i Orden.

Lad mig sige det straks over for megen Misforstaaelse i denne Sag: Det er efter min Mening ikke nok for en Justitsminister i et demokratisk Land, at han føler, hvad der burde gøres, eller at han tror at have en Folkestemming med sig, han maa ogsaa have det formelle Grundlag i Orden, han maa være i Overensstemmelse med Loven og dennes Forudsætninger saavel som med alment anerkendte Retsgrundsætninger. Det kan maaske glæde en, rent følelsesmæssigt, eller smigre ens Forfængelighed at modtage den Art Sympatitilkendegivelser, jeg privat fik, først fra en af Udenrigsministeriets kendte udenlandske Repræsentanter: „Tak, fordi De hindrede, at man i et hysterisk Samfund gjorde en Slubbert til en Helt!“ . . . (Aksel Larsen: Det var anonymt!) Jeg har Lov at bruge det! . . . og det kan maaske lyde kønt at faa at vide, at man har handlet som en Mand eller lignende. Men det spørges der ikke nær saa meget om i et demokratisk Samfund som om, hvorvidt man har handlet lovligt. Det er ofte farligt, hvad Konsekvenserne angaar, at handle saakaldt mandigt, men det er aldrig farligt at handle lovligt.

Naturligvis kunde man tænke sig en uventet Situation, hvor den sædvanlige lovlige Fremgangsmaade ikke slog til. F. Eks. kan man ikke standse en udbredt, men falsk Stemning eller en forrykt Bevægelse ved at henvise til, at der om saa og saa mange Maaneder vil komme til at fore-

ligge en Højesteretsdom, der viser dens Mangel paa Berettigelse. Naturligvis ikke; den kan i Mellemtiden have gjort alt for megen Fortrød. Og det er vel ud fra slige Betragtninger, at en lang Række Blade har godkendt min Indgriben i denne Sag som værende ganske simpelt nødvendig for at standse den falske Forargelse, for at standse en lige saa uberettiget som usømmelig Fremfærd over for Nævningeinstitutionen. Jeg indrømmer, at saadanne Situationer kan komme til at foreligge, men jeg siger: I saa Fald maa en demokratisk Justitsminister, hvis han har følt sig forpligtet til i Almenvellets Interesse at handle uden for Loven, aabent indrømme det, og saa maa han skynde sig at komme til Lovgivningsmagten og bede den hurtigst muligt bringe det formelt forsvarlige i Orden. Det er jo netop den afgørende Forskel paa en demokratisk-parlamentarisk Forfatningsskik og en fascistisk Betragtning, at den sidste anerkender Handlingen blot som saadan, værende sig i Kraft af dens Heroisme, Overensstemmelse med almindelig Moral, med Folkesjælen, eller hvad man nu siger, medens den demokratiske Opfattelse kun anerkender den lovlige, i Undtagelsestilfælde altsaa hurtigst muligt lovliggjorte Handling.

Naar jeg siger: „hurtigst muligt lovliggjorte“, mener jeg endda ikke hermed, at et Folketingsflertal muligvis vil dække Ministeren i et givet Tilfælde med et parlamentarisk Flertal. Thi en saadan eventuel Spekulation fra en Ministers Side vil være alt for farlig, idet Sagen uvedkommende politiske Hensyn kan tilsige at dække en Minister i givet Tilfælde, hvor man i og for sig rent sagligt mener, at han har Uret, at han burde have søgt egentlig Lovhjemmel for sin Handling, selv om den er fremgaaet af nok saa afgørende Hensyn, naar den alligevel maa betragtes som ulovlig. Jeg indrømmer, at en saadan principiel demokratisk Opfattelse, som jeg altsaa deler, let kan føre til i et givet Tilfælde, at man af Forsigtighed, Fejghed, Ulyst til at tage Kampen op netop undlader en Handling, hvor denne rent folkeligt eller samfundsmæssigt set var det, der krævedes. Men det er nu engang Prisen, et demokratisk Samfund maa betale for til Gengæld at undgaa Vilkaarlighed i Styret, for til Gengæld at undgaa en uberegnelig Impulsivitet hos Magthavere, der har Lyst til at lade Musklerne spille. Og som man vil forstaa, anerkender jeg, som jeg altid har gjort det og endda udførligt har begrundet det baade i Artikler og i Pjecer, fuldt ud det de-